

PAUL RAMDOHR .
Die Erzminerale und ihre Verwachsungen
(Maden mineralleri i⁷e yapıları)
Akademie - Verlag, Berlin 1950®

SCHNEIDERHOEHN ve RAMDOHR'un 1931 ve 1934 senele» . rinde 'yayınlanmış oldukları «maden mineralleri mikroskopisi» nin klasik'eseri «Lehrbuch der Erzmikroskopie» hemen hemen tamamen satılmış, geri kalan nüshaları da Almanya'nın bombalanması esnasında yanmıştı. İki cilt ve bir de tabelâlardan mürekkep bu eserin «Sistemik» kısmını teşkil eden ve 1931 yılında çıkmış olan ikinci cildi, önsözünde de belirtilmiş oldmğu yüzere RAMDOHR tarafından kaleme alınmıştı, Şimdi bu bilginin kendi imzası ile yayınlamış olduğa yukarda ismini verdiğimiz eser «Lehrbuch der Erzmikroskopie» nin . ikinci cildinin yerine geçmektedir. Müellif yeni eserinin-önsözünde meslekdaşı SOHNEİDERHÖEHN'ün daha önemli meslekî vazifeleri dolayısıyê, bu eserin hazırlanıp yazılması için vaktinin müsait olmaması neticesi, bu işi tamamen kendisine bıraktığını beyan etmektedir, , . •

«Die Erzminerale und ihre Verwachsungen» bir genel kısım ve bir de özel kısım, -yâni «Sistemik» olmak üzere iki kısma ayrılmıştır» Genel -kısım «maden yataklarının genetik tasnifi» ile «maden minerallerinin yapıları» m (Erzverwachsungen) ihtiva eder. Bu bahisleri RAMDOHR ilk olarak bu yeni eserinde yazmış olup, bunlar «Lehrbuch der Erzmikroskopie» de mevcut değildi,

Maden yataklarının tasnifi bahsinde umumiyetle NIGGLI ve SCHNEIDERHOEHN'ün tasnifleri kabul edilmekte ve gayet güzel tasnif şemaları verilmektedir« Maden minerallerinin yapıları bahsinde ise RAMDOHR uzun senelerin verdiği tecrübe ve dünyanın her tarafından sahip, olduğu muazzam materiyele dayanarak, maden minerallerinin yapılarının deskripsiyonunu bütün detaylarıyla yapmakta ve fevkalâde karakteristik resimlerle de göstermektedir. Koleksiyonu muhakkak ki dünyanın' en zengin parlatma koleksiyonudur« Verdiği rakkamlara göre, 5800 numarası olup, bu numaralardan birçoğu 5, 10 ve bazan da daha fazla parlatma ihtiva . eder. •)

Bu bahiste maden minerallerinin yapıları evvelâ sırf, **şekilleri**, sonra **konsantrasyonları** için teknik **bir** mesele olarak ve **nihayet**, ait oldukları yatağın-genetik durumunun **tayini** bakımından etüd edilmekte ve bu bahisle **RAMDOHR'un Erzmikroskopie'**deki büyüklüğü tam **manasiyle** belirlemektedir, Bu kısupta «Mirmekeite yapıları» (**myrmekitische** Verwachsungen) ve «Çözülme **şekilleri**»(Eiütmischungsf **ormen**)diye enteresan iki tabelâ da verilmiştir.

Müellif eserinin özel kısmında-«Lehrbuch der **Erzmikroskopie**» ye oldukça sadık kalmakta ve alışılmış sırayı takiben teker teker her mineralin 1. Genel durumunu (**isim**, kimyasal terkip v, s.), 2, Parlama **vaziyetini**, 3. **Refleksiyon kabiliyetini**, 4. **Attake** edilmesini, 5. **Fizikokimyasını**, 6, **Yapısını**, 7, özel yapı şekillerini, 8, **Tayinini**, 9, **Paragenezini**, 10. **Etüd** edilmiş **yataklarını**, 11. **Bibliyografyasını** ve nihayet 12* **Toz diagramını (Pulverdiagramm, DEBYE-SCHERRER-Aufnahme)** incelemektedir. Bittabi 1981 **senesindenberi** elde edilmiş yeni bilgilerle yeni bulunmuş mineralTMler ve birçok ta yeni resim esere konmuştur. Kullanılmış olan kâğıt pek iyi **olmadığından**, resimlerde maalesef çok defa eski kitabın resimlerindeki -kadar detay görülememektedir, Harciâlem resimler yerine, bilhassa nadir rastlanan- minerallerin resimleri» **nin**" konması'tercih **olunmuş**, bazan da fotoğraf yerine el ile yapılmış karakteristik resimler kullanılmıştır, **Müellif bu** sonuncuların iyi çıkmamış resim kopyalarından alınma olduğunu belirtir,

Bu kıymetli eseri hangi şartlar altında hazırlamış olduğunu bizzat **RAMDOHR'dan** okuyalım : '

«Eseri hazırlarken birçok **güçlüklerle, karşıkarsıya** idik. Son 10 yılın, fakat bilhassa bunlardan son üçünün tevlit **ettiği** sinirli ve üzüntülü haleti **ruhiye**, yaşamak için lüzumlu en basit maddelerin tedariki için yapılan acı mücadele, çalışma materyelinden geriye kalmış olanı muhafaza ve **mahvolanı** ağır ağır yerine koy« inak **için-** çekilen **zahmetler**, en enerjik insanı dahi şevksiz ve yorgun yapar, »

Bu çalışma şartları altında bile mineralojiye bu derece **mükemmel**, **metodik** ve hemen hemen eksiksiz bir eseri kazandırmaktan geri **kalmayan** sayın Profesör **RAMDOHR'a** meftunluğumu»' zu bildiririz, , •

Orhan BAYRAMGİL